

Edgar Allan Poe (19 stycznia 1809 w Bostonie, Massachusetts - 7 października 1849 w Baltimore, Maryland)

*Ten kreator horrorów z Bostonu,
stały bywalec podłych salonów,
ognistej wody,
chlup, dla ochłody,
przechlapał w życiu wiele galonów.*

(ebs)

Edgar Allan Poe - amerykański poeta, nowelista, krytyk literacki i redaktor. Przedstawiciel romantyzmu w literaturze amerykańskiej. W jego twórczości dominowały wątki fantastyki i horroru. Zapoczątkował gatunek noweli kryminalnej. Stworzył także pierwszą w literaturze postać detektywa - C. Auguste'a Dupina.

Edgar Allan Poe urodził się 19 stycznia 1809 w Bostonie, w stanie Massachusetts, jako drugie dziecko aktorki Elizabeth Arnold Hopkins Poe i aktora Davida Poego Jr. Imię Edgar mogło być mu nadane od postaci z szekspirowskiego "Króla Leara", sztuki, którą para grała w 1809. Ojciec opuścił rodzinę w 1810, a matka zmarła rok później na gruźlicę. Poe został zabrany do domu Johna Allana, odnoszącego sukcesy szkockiego handlowca w Richmond, w stanie Wirginia, który handlował różnymi dobrami, wliczając w to tytoń, tkaniny, pszenice, nagrobki, zajmował się także handlem niewolnikami. Allanowie byli dla Edgara rodziną zastępczą, formalnie nigdy go nie zaadoptowali, choć nadali oni mu nazwisko Edgar Allan Poe. John Allan na przemian rozpieszczał i agresywnie karał swego wychowanka. W 1815 rodzina, razem z żoną Allana, Frances Valentine Allan, wypłynęła do Anglii. Poe uczęszczał do szkoły w Irvine w Szkocji (gdzie John Allan się urodził) przez krótki okres w 1815, zanim dołączył do rodziny w Londynie w 1816.

Poe przeprowadził się z powrotem z Allanami do Richmond w 1820. W marcu 1825 zmarł wujek Johna Allana oraz biznesowy dobroczyńca William Galt, bogacze z Richmond, pozostawiając Allanowi kilka akrów posiadłości. Spadek był szacowany na 750 000 dolarów. Latem 1825 Allan nabył dwupiętrowy dom ceglany Moldavia. Poe mógł się jeszcze zaręczyć z Sarah Elmirą Royster, zanim zapisał się na roczne studia językowe na Uniwersytecie Virginia w 1826. Uniwersytet, jeszcze w powijakach, był prowadzony zgodnie z ideałami jego założyciela Thomasa Jeffersona. Obowiązywały tam ściśle zasady zabraniające hazardu, jazdy konnej, noszenia broni, używania tytoniu i alkoholu, jednak były one generalnie ignorowane.

W tym czasie Poe stracił kontakt z Royster i skłócił się ze swoim ojcem zastępczym w związku z długami, w jakie popadł uprawiając hazard. Poe twierdził, że Allan nie dawał mu dość pieniędzy na zapisy na zajęcia, zakup potrzebnych książek, na stałe wydatki oraz na umeblowanie pokoju. Allan przysyłał dodatkowe fundusze i ubrania, lecz długi Poego ciągle rosły. Po roku Poe zrezygnował ostatecznie ze studiów i nie czując się mile widziany w Richmond (zwłaszcza gdy dowiedział się, że jego ukochana Royster wyszła za Alaxandra Sheltona), wybrał się w podróż do Bostonu utrzymując się z prac dorywczych jako urzędnik i autor tekstów do gazet.

Nie będąc w stanie się utrzymać w 1827 Poe zaciągnął się do armii Stanów Zjednoczonych jako szeregowy. Używając nazwiska Edgar. A. Perry twierdził, że ma 22 lata, choć w rzeczywistości miał dopiero 18. Służył najpierw w forcie Independence w porcie bostońskim za 5 dolarów miesięcznie. Tego samego roku wydał swoją pierwszą książkę, 40-stronicową kolekcję poezji pt. "Tamerlane i inne poezje" z notatką i podpisem "Bostończyk" (*by a Bostonian*). Wydrukowano zaledwie 50 kopii, a zbiór nie zwrócił prawie żadnej uwagi. Regiment Poego został oddelegowany do fortu Moultrie w Charleston w Karolinie Południowej, gdzie Poe otrzymał stanowisko rusznikarza, który przygotowywał pociski dla artylerii. Jego płaca miesięczna podwoiła się. Po odsłużeniu dwóch lat i osiągnięciu stopnia chorążego (najwyższego stanowiska, jakie jest możliwe dla podoficera), Poe szukał sposobu, aby zakończyć swą pięcioletnią służbę wcześniej. Ujawnił dowódcy, pułkownikowi Howardowi, swoje prawdziwe nazwisko i wszystkie okoliczności. Howard zgodził się, aby Poe został zwolniony tylko, jeśli ten pojednałby się z Johnem Allanem i napisał do niego list, ten jednak był nieprzychylny i obojętny.

Minęło kilka miesięcy i prośby do Allana były ignorowane. Allan nie napisał do Poego, nawet aby powiadomić go o chorobie matki zastępczej. Frances Allan zmarła 28 lutego 1829, a Poe przybył na miejsce dzień po jej pogrzebie. Być może łagodniejąc po śmierci żony, John Allan zgodził się wspierać prośby Poego o wcześniejsze zwolnienie z wojska, aby ten mógł zostać powołany do amerykańskiej akademii wojskowej w West Point. Poe został ostatecznie zwolniony w 1829. Zanim wstąpił do West Point, przeprowadził się na pewien czas do Baltimore, zatrzymując się u owdowiałej ciotki Marii Clemm. W międzyczasie opublikował drugą książkę "Al Aaraaf, Tamerlane and Minor Poems" w Baltimore w 1829.

Poe wyjechał do akademii West Point i immatrykulował się jako kadet w 1830. W październiku 1830 John Allan poślubił swoją drugą wybrankę, Louise Patterson. Małżeństwo oraz ciągle sprzeczki z Poem o nieprawne dzieci Allana doprowadziły przybranego ojca do decyzji o wyrzeczeniu się Edgara. Poe zdecydował się na opuszczenie West Point przez umyślne dostanie się pod sąd wojskowy. 8 lutego 1831 był sądzony za rażące zaniedbania w służbie i nieposłuszeństwo w wykonywaniu rozkazów przez odmawianie uczęszczania na zajęcia, do kościoła i stawiania się na zbiórkach i ćwiczeniach. Poe taktycznie odpierał zarzuty, by uzyskać zwolnienie, wiedząc, że i tak będzie uznany za winnego.

Po czym opuścił Nowy Jork i równocześnie wydał swoje poezje w 3 tomach pod tytułem

"Poems". Książka była finansowana z pomocą zaprzyjaźnionych kadetów z West Point, z których wielu ofiarowało 75 centów, by podnieść sumę do 170 dolarów. Poe wrócił do Baltimore do ciotki, brata i kuzynki w marcu 1831. Jego starszy brat Henry, który był w złym stanie zdrowotnym z powodu problemów z alkoholem, zmarł 1 sierpnia 1831.

Po śmierci brata Poe zaczął podejmować poważniejsze próby, aby zapoczątkować karierę jako pisarz. Wybrał bardzo trudny okres w amerykańskiej działalności wydawniczej. Był pierwszym dobrze znanym Amerykaninem, który próbował żyć tylko z samego pisania, co było jeszcze utrudnione z powodu braku międzynarodowego prawa autorskiego. Wydawcy brytyjscy często kopiowali prace, zamiast płacić za nowe dzieła Amerykanom. Poe, mimo prób kontynuowania pomyślnej kariery literackiej, był zmuszony stale do zwracania się z upokarzającymi błaganiami o pieniądze, jak i o inne formy wsparcia do końca życia.

Po kilku próbach z poezją Poe zaczął zwracać się w stronę prozy. *The Saturday Visitor*, gazeta z Baltimore, przyznała mu w 1833 nagrodę za jego nowelę "Rękopis znaleziony w butli". Utwór zwrócił uwagę Johna P. Kennedy'ego, mieszkańca Baltimore ze sporym majątkiem. Pomógł on autorowi w związku z publikacją kilku historii i zapoznał go z Thomasem W. White'em, redaktorem *Southern Literary Messenger* w Richmond. Poe został jego asystentem w 1835, jednak po kilku tygodniach został zwolniony, gdyż był wielokrotnie łapany w stanie upojenia alkoholowego. Jednakże po zapewnieniach poprawienia swojego zachowania White przywrócił go do pracy.

W międzyczasie w Baltimore Poe potajemnie poślubił Virginie, swoją kuzynkę. Miała ona wtedy zaledwie 13 lat, choć na dokumentach z certyfikatu małżeńskiego widniał wiek 21 lat. Pisarz przeniósł się wraz z Virginią i jej matką z powrotem do Richmond. Z gazetą *Southern Literary Messenger* był związany do 1837. W tym czasie jej nakład zwiększył się z 700 do 3500 egzemplarzy. Tam Poe opublikował kilka wierszy, recenzji książek, krytyk i historii. 16 maja 1836 odbyła się w Richmond druga ceremonia ślubna z Virginią Clemm, tym razem oficjalna.

"Przygody Artura Gordona Pyma" zostały opublikowane i były szeroko recenzowane w 1838. Latem 1839 Poe został asystentem redaktora *Burton's Gentleman's Magazine*. Publikował liczne artykuły, historie, recenzje, wzmacniając swoją reputację jako sumiennego krytyka, którą zyskał już sobie, pracując dla *Southern Literary Messenger*. W 1839 została opublikowana 2-tomowa kolekcja "Opowieści groteskowo-arabeskowe", "*Tales of the Grotesque and Arabesque*", choć zarobił on na niej niewiele pieniędzy i otrzymał mieszane recenzje. Po ok. roku w *Burton's Gentleman's Magazine* Poe znalazł zatrudnienie jako asystent w *Graham's Magazine*.

W tym czasie próbował zapewnić sobie stanowisko w administracji Johna Tylera, utrzymując, że jest członkiem partii Wigów. Miał nadzieję na mianowanie do pracy w biurze rządowym w Filadelfii z pomocą syna prezydenta Tylera, Roberta, znajomego Fredericka Thomasa,

przyjaciela Poe. Sam autor nie pojawił się na spotkaniu z Thomasem, by uzgodnić szczegóły w połowie września 1842, twierdząc, że był chory, choć Thomas uważał, że był po prostu pijany. Chociaż obiecał on nominację, wszystkie miejsca były już zajęte przez innych.

W styczniu 1842 pokazały się pierwsze oznaki gruźlicy u Virginii. Pisarz zaczął pić jeszcze intensywniej przez stres spowodowany chorobą Virginii. Opuścił *Graham's Magazine* i znalazł sobie nowe zajęcie w czasie wyborów na rządowe stanowiska. Powrócił do Nowego Jorku, gdzie pracował krótko dla *Evening Mirror*, zanim został redaktorem *Broadway Journal*, a później jego właścicielem. Odseparował się on od innych pisarzy, oskarżając publicznie Henry'ego Wadswortha Longfellowa o plagiat, choć ten nigdy mu nie odpowiedział.

29 stycznia 1845 jego wiersz "Kruk", "*The Raven*", pojawił się w *Evening Mirror* i zyskał ogromną popularność. Choć jego nazwisko stało się prawie powszechnie znane, zapłacono mu za publikację tylko 9 dolarów.

The Broadway Journal upadł w 1846. Poe przeniósł się do domu w rejonie Fordham, części Bronxu w Nowym Jorku. Budynek znany jako "*Poe Cottage*" znajduje się na południowo-wschodnim rogu Grand Concourse i Kingsbridge Road. Virginia zmarła 30 stycznia 1847. Biografowie i krytycy sugerują, że częsty motyw "śmierci pięknej kobiety" ma swoje źródło w stracie kobiet jego życia, w tym jego żony.

Coraz mniej stabilny po śmierci żony, Poe próbował zalecać się do poetki Sarah Helen Whitman, która żyła w Providence, na Rhode Island. Ich związek się nie udał, prawdopodobnie z powodu picia i nieprzewidywalnego zachowania autora. Jednak są mocne dowody na to, że matka Whitman interweniowała i przyczyniła się do rozpadu związku. Poe wrócił do Richmond i wznowił związek z miłością lat młodzieńczych Sarah Elmirą Royster.

3 października 1849 roku Poe został znaleziony na ulicach Baltimore w stanie delirium, a także - zgodnie ze słowami człowieka, który go znalazł - "w wielkiej niedoli i potrzebie natychmiastowej pomocy lekarskiej". Poe został zabrany do szpitala Washington College Hospital, gdzie zmarł w niedzielę, 7 października 1849 o piątej nad ranem. Poe nie wrócił już do stanu, w którym mógłby wystarczająco dokładnie wyjaśnić, jak znalazł się w tak skrajnym i zgubnym dla niego stanie. Ponadto, co dziwne, nie miał on na sobie swoich własnych ubrań. Wszystkie zapisy medyczne, razem ze świadectwem jego śmierci, zaginęły. Gazety donosiły o takich powodach zgonu, jak zator mózgu i zapalenie mózgu, co było powszechnym eufemizmem dla przypadków śmierci z powodów takich jak alkoholizm, łączących się ze sporą dawką nieszławy. Jednakże rzeczywista przyczyna jego śmierci pozostaje tajemnicą.

W dzień pochówku, na łamach New York Tribune pojawił się obszerny nekrolog z podpisem

"Ludwig". Został on opublikowany w całym kraju. Zaczynał się od doniesienia, że "Edgar Allan Poe nie żyje. Zmarł przedwczoraj w Baltimore. Wiadomość ta może zaskoczyć wielu, lecz tylko niewielu będzie się z tego powodu smucić". Ludwig został szybko zidentyfikowany jako Rufus Wilmot Griswold, redaktor, krytyk, antologista, który nosił w sobie urazę do Poego od 1842. Griswold stał się faktycznym opiekunem spuścizny literackiej i próbował zniszczyć reputację zmarłego pisarza. 19 stycznia każdego roku, we wczesnych godzinach rannych, ktoś wznosi toast koniakiem przy pierwotnym miejscu, gdzie spoczywał Poe i zostawia trzy róże.

<https://www.youtube.com/watch?v=W70cinvFKko>

Rufus Griswold napisał biograficzny artykuł o "Poem" pt. "Pamiętniki autora", włączone do jego tomu prac zebranych z 1850. Griswold przedstawił Poego jak zdeprawowanego, uzależnionego od narkotyków pijaka i szaleńca, i załączył jego listy jako dowód. Wiele z tych stwierdzeń było wierutnymi kłamstwami lub zniekształconymi półprawdami. Na przykład jest dzisiaj oczywiste, że Poe nie był uzależniony od narkotyków. Książka Griswolda została potępiona przez tych, którzy dobrze znali Poego, lecz stała się jednocześnie dziełem popularnym i akceptowanym. Listy, które Griswold przedłożył jako dowód opisu cech Poego, okazały się potem fałszerstwem. Znajomość Poego i Griswolda była inspiracją dla norweskiego pisarza Nikolaja Frobeniusa, który opisał i ubarwił ją w książce "Pokażę wam strach".

Najbardziej znane prace Poe zalicza się do literatury gotyckiej, gatunku któremu przypisywało się podążanie za upodobaniami i gustami społecznymi. Tematyka owych utworów oscyluje wokół zagadnień śmierci, wraz z jej fizycznymi oznakami, skutkami rozkładu, problemem przedwczesnego pochówku, ożywienia martwych oraz żałoby. Wiele z dzieł Poego jest wiązanych z czarnym romantyzmem, literacką reakcją na transcendentalizm, w stosunku do którego Poe był wysoce niechętny.

Poza utworami grozy, autor pisał też satyry, humorystyczne opowieści i żarty literackie. Stosował często ironię i nedorzeczną ekstrawagancję w celu uzyskania efektu komediowego, podejmując się w ten sposób próbę uwolnienia czytelnika z kulturowego konformizmu. Nowela "Metzengerstein", pierwszy utwór opublikowany przez autora, była początkowo pomyślana jako burleska wyśmiewająca popularny gatunek. Poe był też prekursorem science fiction, reagując w swoich pracach na pojawienie się nowych technologii i wynalazków jak balon na ogrzane powietrze w tekście pt. "Bujda balonowa". Jego literatura zawierała często elementy popularnych za jego czasów pseudonauk, takich jak frenologia i fizjonomika.

Dzieła Poego odzwierciedlają jego literackie teorie, które prezentował w swoich krytykach, oraz w esejach. Nie lubił dydaktyzmu i alegorii, choć wierzył że sens literacki powinien leżeć pod powierzchnią. Twierdził, że utwory, których wymowa jest zbyt oczywista, przestają być sztuką. Wzorowe dzieło powinno być zwarte i koncentrować się na pojedynczym skutku, a

pisarz powinien ostrożnie kalkulować i rozważać każdy sentyment i każdą ideę. W "Filozofii kompozycji", eseju w którym Poe opisuje swoją metodę przy pisaniu "Kruka", obstaje przy twierdzeniu, że w procesie twórczym trzymał się dokładnie owych zasad. Jednak jest kwestionowane, czy Poe rzeczywiście podążał za swoim systemem. T.S. Eliot powątpiewał czy owa kalkulacja Poego w eseju odpowiada w całości jego metodzie w odniesieniu do pisania wiersza. Biograf Joseph Wood Krutch opisywał esej jako raczej *"pomysłowe ćwiczenie w sensie analitycznej racjonalizacji"*.

Poe był znany jako twórca literacki i stał się pierwszym amerykańskim autorem XIX wieku, który był bardziej popularny w Europie niż w Stanach Zjednoczonych. Poe był szczególnie szanowany we Francji, po części dzięki wczesnym tłumaczeniom Charles'a Baudelaire'a. Jego przekłady stały się podstawą do finalnych interpretacji prac Poego w Europie. Wczesne prace Poego zaczynają się od literatury detektywistycznej z fikcyjnym C. Auguste Dupinem, które były podstawą do kreacji późniejszych literackich utworów detektywistycznych. Sir Arthur Conan Doyle pytał: *"każda z historii detektywistycznych Poe jest źródłem, z którego czerpała cała literatura. Gdzie były utwory detektywistyczne, nim Poe tchnął w nie iskrę życia?"*.

Utwory Poego miały duży wpływ na literaturę science fiction, w szczególności w odniesieniu do Juliusza Verne'a, który napisał kontynuację "Przygód Artura Gordona Pyma" pt. "Lodowy sfinks". Autor SF H.G. Wells zaznaczył, że *"Pym przekazuje to, co bardzo inteligentny umysł mógł sobie wyobrazić o terenach podbiegunowych całe stulecie wcześniej"*.

Jak to miało miejsce w odniesieniu do wielu znanych artystów, prace Poego dały początek niezliczonej liczbie naśladowców. Mimo to Poe nie był zachwalany, po części z powodu negatywnej percepcji jego osobistego charakteru, wpływającego na jego reputację. William Butler Yeats określił go "wulgarnym". Reprezentant transcendentalizmu Ralph Waldo Emerson zareagował na "Kruka" słowami "Nic w nim nie widzę". Aldous Huxley pisał, że prace Poego "wpadają w wulgaryzm", przez to, że są "zbyt poetyckie" - odpowiadającą temu sytuacji jest "noszenie pierścienia z diamentem na każdym palcu".

"Eureka: A Prose Poem", esej napisany w 1848 roku, zawierał kosmologiczną teorię, która koncentrowała się wokół hipotezy Poego o Wielkim Wybuchu, oraz pierwsze prawdopodobne wytłumaczenie Paradoксу Olbersa. Poe zrezygnował z metod naukowych w "Eurece" i zamiast tego pisał kierując się czystą intuicją. Dlatego też postrzegał utwór jako dzieło sztuki, nie zaś jako pracę naukową, jednak upierał się przy tym, że jest prawdziwa i widział ją jako arcydzieło swojej kariery. Mimo to, "Eureka" pełna jest naukowych nieścisłości. W szczególności jeśli chodzi o sugestie Poego stojące w opozycji do zasad dynamiki Newtona, dotyczących gęstości i rotacji planet.

Poe bardzo interesował się dziedziną kryptografii. Jednak sukces Poego w dziedzinie kryptografii nie polegał tak bardzo na jego wiedzy w tym zakresie (jego metoda była

ograniczona do prostego szyfru podstawieniowego), a bardziej na informacjach z magazynów i gazet. Jego analityczne zdolności, widoczne także w jego utworach, pozwoliły mu na uświadomienie sobie, że generalnie publika wysoce ignorowała jakiekolwiek metody, dzięki którym prosty szyfr podstawieniowy mógł być złamany, co autor skrzętnie wykorzystał. Sensacja, jaką wywołały kryptograficzne dokonania pisarza, przyczyniła się w dużym stopniu do popularyzacji kryptogramów w gazetach i magazynach. Poe miał wpływ nie tylko na publiczne zainteresowanie kryptologią za jego czasów. William Friedman, najbardziej znany amerykański kryptolog, był mocno zainspirowany przez pisarza. Zainteresowania ową dziedziną pojawiły się u Friedmanna po przeczytaniu "Złotego żuka", gdy był jeszcze dzieckiem. Ową pasję wykorzystał w złamaniu japońskiego kodu PURPLE podczas II wojny światowej.

Historyczny Edgar Allan Poe pojawiał się jako postać fikcyjna, często reprezentując "szalonego geniusza" lub "udręczonego artystę", uwikłanego w jego osobiste walki i zmagania. Wiele podobnych opisów jest zmieszanych z figurami z jego utworów, sugerując wspólne tożsamości między nimi a autorem. Często w fikcyjnych opisach sylwetki autora są przedstawiane jego tajemne umiejętności analityczne, jak ma to miejsce w takich powieściach jak np. "Cień Poego Matthew Pearla". Z kolei Lovecraft uczynił go jedną z postaci swojego opowiadania pt. "Przeklęty dom".

W 2012 powstał thriller "*The Raven*" w reżyserii Jamesa McTeigue'a, w którym głównym bohaterem jest niedoceniany poeta - Edgar Allan Poe. Dzieło jest fikcyjną historią miłości poety, która prowadzi do samobójstwa Edgara.

Nie zachował się już żaden budynek, gdzie Poe mieszkał w dzieciństwie, wliczając w to Moldavię, posiadłość Allanów. Najstarszy stojący dom w Richmond "Old Stone House" jest siedzibą muzeum Edgara Allana Poego, choć sam autor nigdy tam nie mieszkał. W skład jego kolekcji wchodzi wiele przedmiotów należących do pisarza, oferuje ono także kilka rzadkich, pierwszych druków prac Poego. Pokój w akademiku, gdzie autor miał mieszkać w czasie studiów na Uniwersytecie Virginia w 1826, zachował się i jest udostępniony dla zwiedzających. O jego utrzymanie troszczy się tamtejsza grupa studentów, wraz z personelem zwanym *Raven Society* (Stowarzyszenie Kruka).

Dom, w którym Poe żył w najwcześniejszym okresie w Baltimore, zachował się jako muzeum nazwane *Edgar Allan Poe House and Museum*. Miał on żyć w tym domu w wieku 23 lat, gdy po raz pierwszy mieszkał z Marią Clemm i Virginią (jak i swoją babką i prawdopodobnie ze starszym bratem Williamem Henrym Leonardem Poe). Jest otwarty dla zwiedzających i jednocześnie jest siedzibą Edgar Allan Poe Society. Z kilku mieszkań, które Poe, jego żona Virginia oraz jego teściowa Maria wynajmowali w Filadelfii, tylko jedno, ostatnie przetrwało. Dom *The Spring Garden*, gdzie autor żył w latach 1843-1844, znajduje się pod nadzorem Służby Parków Narodowych i nosi nazwę *Edgar Allan Poe National Historic Site*. Ostatnie miejsce pobytu pisarza to *Poe Cottage* na Bronxie w Nowym Jorku.

Inne punkty i miejsca związane z Poem, to budynek na Manhattanie (Upper West Side), gdzie mieszkał on przez chwilę, gdy po raz pierwszy przeprowadził się do Nowego Jorku. Tablica pamiątkowa sugeruje, że napisał tam Kruka. W Bostonie jest zaznaczone miejsce, gdzie autor się urodził. Dając wiarę temu, że lokalizacja budynku była bliżej ulicy 62 Carver Street (teraz Charles Street), tablica zawieszona jest w nieprawidłowym miejscu. Bar, w którym podług różnych opowieści Poe pił przed śmiercią, nadal istnieje w Fells Point w Baltimore w stanie Maryland. Teraz znany jest pod nazwą *The Horse You Came In On*, a lokalna tradycja oscyluje wokół wierzenia, że duch, który jest określany Edgarem, straszy w pokoju na górze.

Utwory Poe'go były inspiracją dla wielu kompozytorów. Jednym z pierwszych był S. Piliński, który w 1869 skomponował *Souvenir d'Edgar Poe. Symphonie romantique*, z której zachowała się tylko cz. II - *Ulalume*. Rekordzistą był Joseph Holbrook, który napisał: *I Symfonia "Homage to Edgar Poe"* (1907) i pięć poematów symfonicznych: *The Raven* (1900), *Ulalume* (1903), *The Bells* (1906), *The Pit and the Pendulum* (1930), *The Maestrom* (po 1930, ZAG.) Eugeniusz Morawski skomponował na kanwie jego literatury trzy poematy symfoniczne: *Nevermore*, *Ulalume* i *Hop-Frag* (Ropucha), ten ostatni zaginiony.

Zespół Alan Parsons Project na swej debiutanckiej płycie *Tales of Mystery and Imagination* zawarł takie utwory jak "Beczka Amontillado", czy "System doktora Smoły i profesora Pierza". Peter Hammill nagrał na kanwie noweli "Zagłada domu Usherów" album utrzymany w konwencji bliskiej operze. Także zespół Arcturus nagrał utwór pod tytułem "Alone" wykorzystując tekst Edgara. Również heavymetalowa formacja Iron Maiden na swojej płycie "Killers" umieściła utwór odwołujący się do opowiadania Edgara Allana Poe'go, "Zabójstwo przy Rue Morgue". Przykładem muzycznej aranżacji "Kruka" jest utwór "The Raven" grupy Omnia.

<https://www.youtube.com/watch?v=QzR4cyTL2Gc>

Prozę Poe'go charakteryzował silny psychologizm postaci (prekursorski względem późniejszej psychoanalizy) oraz surrealistyczne, skrajnie brutalne opisy makabry, przywołujące na myśl stany epileptyczne czy upojenie alkoholowe. W jego twórczości odnaleźć można postawy choroby wieku - neurozy, świadomości dualizmu świata czy też bólu istnienia, które pod koniec XIX wieku stały się sztandarowymi pojęciami nowych nurtów sztuki: dekadentyzmu, ekspresjonizmu oraz symbolizmu.

Poe inspirował Baudelaire'a, Huysmansa, Dostojewskiego, Meyrinka, de Quinceya, Bierce'a, Lovecrafta, jak i całą rzeszę poetów surrealistycznych. Stephane Mallarme określił jego poemat "Ulalume" jako odbiegające od schematów swojej epoki arcydzieło poezji. Za jego przykładem szło wielu twórców, również polskich, np. Stefan Grabiński. Tadeusz Miciński wielokrotnie wspomina w swoich utworach inspirację fantastyczną wyobraźnią poety.

Zarówno poezję, jak i prozę Edgara Allana Poego tłumaczyło na polski wielu wybitnych literatów, jak np. Stanisław Wyrzykowski, Antoni Lange, Bolesław Leśmian, Tadeusz Miciński czy Zenon Przesmycki.

Twórczością Poego inspirowali się również filmowcy, tworząc mniej lub bardziej wierne ekranizacje jego opowiadań. Do najbardziej znanych dzieł filmowych należy nakręcony w latach 60. XX wieku cykl w reżyserii Rogera Cormana.

Mianem Edgarów nazywa się nagrody przyznawane przez organizację Mystery Writers of America.

Na cześć poety została nazwana jedna z planetoid - (17427) Poe.